

Sygn. akt XV C 98/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku XV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Dorota Kołodziej

Protokolant: sekretarz Izabela Węsjora

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2017 roku w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa N. K.

przeciwko A. B.

o zapłatę

1. Utrzymuje w mocy wyrok zaoczny z dnia 30 września 2014 r. w sprawie XV C 508/14 w części tj. co do kwoty 49971,76 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 25.07.2013 r. do dnia zapłaty, kwoty 22 521,06 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 25 lipca 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 6835,20 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.
2. W pozostałej części wyrok zaoczny z dnia 30 września 2014 r. w sprawie XV C 508/14 uchyla i powództwo oddala.
3. Zasądza od pozwanego A. B. na rzecz powoda N. K. kwotę 7231,80 zł (siedem tysięcy dwieście trzydzieści jeden złotych osiemdziesiąt groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 27 października 2016 r. do dnia zapłaty,
4. W pozostałej części powództwo oddala
5. Zasądza od pozwanego A. B. na rzecz powoda N. K. kwotę 362,00 zł (trzysta sześćdziesiąt dwa złote) tytułem kosztów procesu.
6. Zasądza od powoda N. K. na rzecz pozwanego A. B. kwotę 619,52 zł (sześćset dziewiętnaście złotych 52/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 stycznia 2014 roku N. K. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od A. B. kwoty 81.251,93 złotych wraz z odsetkami ustawowymi, w tym:

- kwoty 56.982,54 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 25 lipca 2013 roku do dnia zapłaty tytułem zwrotu należności za zapłacony podatek od nieruchomości i podatek rolny,
- kwoty 24.269,39 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 25 lipca 2013 roku do dnia zapłaty tytułem zwrotu uiszczonych należności poniesionych z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste gruntu.

Nadto powód domagał się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu N. K. wskazał, że w dniu 30 sierpnia 1996 roku nabył prawo użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w miejscowości B. w gminie M., określoną jako działka nr (...), obszaru 1.21 ha oraz prawo własności znajdujących się na tej działce budynków użytkowych, objęte księgą wieczystą o numerze KW (...) i urządzenia znajdujące się na tej nieruchomości. Następnie w dniu 7 lutego 1997 roku powód zawarł z pozwanym umowę sprzedaży w formie aktu notarialnego, na podstawie której A.B. nabył prawo użytkowania wieczystego przedmiotowej nieruchomości wraz ze wspomnianymi urządzeniami i budynkami w 1/2 części. Równocześnie pozwany jako kupujący oświadczył, że zna obowiązki wynikające z posiadanego prawa, w tym w zakresie ponoszenia kosztów niezbędnych celem prawidłowego użytkowania nieruchomości. Tymczasem od 1997 roku pozwany nie uiszcza przypadającej na niego należnej części z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste, a także z tytułu podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego. W tym względzie powód wielokrotnie wzywał pozwanego do pokrycia tych należności, jednak bezskutecznie. Co więcej N. K. wystąpił do Urzędu Miasta i Gminy M. o wydanie zaświadczeń o dokonywaniu miesięcznych opłat celem przedłożenia tych dokumentów jako dowodów na fakt ponoszenia należności wyłącznie przez powoda. N. K. wyjaśnił, iż musiał uiszczać całe opłaty oraz podatki, a nie tylko ich część, z uwagi na fakt, że dycyzje i wezwania były kierowane do niego i obejmowały całe kwoty, gdyż dług ten traktowany był jako dług odnoszący się do wspólnego mienia. Nadto N. K. wskazał, iż nalicza odsetki od dnia 25 lipca 2013 roku, to jest od dnia, w którym wróciły do powoda wezwania do zapłaty wystawione na pozwanego jako niepodjęte w terminie. W ocenie powoda najpóźniej w dacie 25 lipca 2013 roku pozwany mógł się zapoznać z korespondencją i jednocześnie mógł zwrócić naliczone opłaty i wydatki.

vide: pozew – k. 2

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 20 lutego 2014 roku Sąd Okręgowy w Gdańsku nakazał pozwanemu A. B., aby zapłacił powodowi N. K. kwotę 81.251,93 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty:

- 56.982,54 złotych od dnia 25 lipca 2013 roku do dnia zapłaty,

- 24.269,39 złotych od dnia 25 lipca 2013 roku do dnia zapłaty

oraz kwotę 4.633 złotych tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 3.617 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wniósł w tym terminie sprzeciw.

Zarządzeniem z dnia 29 maja 2014 roku stwierdzono prawomocność powyższego nakazu w dniu 17 maja 2014 roku. Następnie zarządzeniem z dnia 12 czerwca 2014 roku uchylono wspomniane zarządzenie, zaś postanowieniem z dnia 12 czerwca 2014 roku Sąd Okręgowy w Gdańsku uchylił powyższy nakaz zapłaty wobec ustalenia, że pozwany od 20 września 1999 roku jest zameldowany w Wielkiej Brytanii.

vide: nakaz zapłaty –k.23; zarządzenie –k. 35; zarządzenie –k.41; postanowienie – k. 42

Wyrokiem zaocznym z dnia 30 września 2014 roku Sąd Okręgowy w Gdańsku uwzględnił powództwo w całości i zasądził od pozwanego A. B. na rzecz powoda N. K. kwotę 81.251,93 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od kwot:

- od kwoty 56.982,54 złotych od dnia 25 lipca 2013 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 24.269,39 złotych od dnia 25 lipca 2013 roku do dnia zapłaty,

a nadto w punkcie II wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7680 złotych tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 3617 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz w punkcie III wyrokowi nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

vide: wyrok zaoczny – k. 72

W sprzeciwie od wyroku zaocznego A.B.wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku zaocznego w całości i oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a także zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów rozprawy zaocznej i sprzeciwu ze względu na brak zawinięcia pozwanego w niestawiennictwie na rozprawie (art. 348 k.p.c.).

Argumentując swoje stanowisko A. B. wskazał, że powód nie przedstawił żadnego dowodu na okoliczność istnienia zobowiązań podatkowych obciążających pozwanego, jak również ich wysokości, ani też na okoliczność, że dokonał płatności tych należności za pozwanego. W ocenie strony pozwanej, załączone do pozwu zaświadczenia wskazują jedynie, że powód dokonał określonych płatności we wskazanych w nich datach, natomiast nie wynika z nich, aby jakkolwiek dokonana przez powoda płatność dotyczyła obciążających pozwanego należności publicznoprawnych z tytułu współużytkowania wieczystego przedmiotowej nieruchomości, ani że powód dokonał jakiegokolwiek płatności za pozwanego. A.B.podniósł, że powód nie przedstawił żadnych decyzji wymiarowych w żadnej z kategorii dochodzonych roszczeń. Dalej pozwany wskazał, iż nie były mu doręczane żadne aktualizacje opłat za użytkowanie wieczyste. Nadto, w ocenie pozwanego regresowe roszczenia pozwanego w części uległo przedawnieniu co do wszelkich kwot uiszczonych przed dniem 16 stycznia 2011 roku, gdyż – jako świadczenia okresowe – podlegają trzyletniemu okresowi przedawnienia z art. 118 k.c. Następnie pozwany wskazał, że pomiędzy stronami nie zachodzi solidarna odpowiedzialność współużytkowników z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste, a podstawą roszczenia powoda w zakresie zwrotu opłat za użytkowanie wieczyste gruntu nie mogą być przepisy art. 405 k.c. i n. z uwagi na treść art. 411 pkt 1 k.c., a zatem świadomość o powoda, że do świadczenia nie jest zobowiązany.

A. B.wskazał także, że wystawiony w grudniu 2008 roku przez pozwanego na kwotę 14.000 GPB czek o numerze (...) został zrealizowany na rzecz powoda w dniu 5 stycznia 2009 roku i kwota ta została pobrana z rachunku bankowego pozwanego z przeznaczeniem na opłaty i podatki związane z przedmiotą nieruchomością wskutek czego doszło do umorzenia ewentualnego zobowiązania. Nadto pozwany dokonywał na rzecz powoda szeregu świadczeń rzeczowych na poczet wspomnianych należności.

vide: sprzeciw od wyroku zaocznego – k.174-184

W piśmie procesowym z dnia 25 stycznia 2016 roku powód przyznał, że w 2009 roku otrzymał od pozwanego środki pieniężne w jakiejś kwocie, jednak były one przeznaczone na zapłatę ceny za sprzedaż części prawa użytkowania wieczystego do przedmiotowego gruntu, a następnie na odsetki od ceny, których wysokość, z uwagi na upływ czasu, to blisko 150.000 złotych. Tym samym wpłata ta nie wystarczyła nawet na pokrycie zaległości odsetkowych, a zatem nie mogła stanowić zwrotu środków za uiszczanie rocznych opłat za użytkowanie wieczyste, podatku rolnego i od nieruchomości. N. K. załączył również decyzje wymiarowe i wezwania do uregulowania należności, które były kierowane do powoda. W ocenie powoda zobowiązania dotyczące wspólnego mienia są solidarne. Natomiast odnosząc się do zarzutu przedawnienia roszczenia, powód podniósł, iż nie jest on zasadny, gdyż dochodzenie przez niego świadczenie nie ma cechy okresowego. Roszczenie powoda stało się bowiem w jego ocenie wymagalne dopiero od chwili wezwania pozwanego do zapłaty, względnie od złożenia pozwu.

vide: pismo procesowe powoda – k.189-191

Postanowieniem z dnia 7 kwietnia 2016 roku Sąd Okręgowy w Gdańsku oddalił wniosek pozwanego o zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności wyroku zaocznego z dnia 30 września 2014 roku. Postanowieniem z dnia 13 grudnia 2016 roku Sąd Apelacyjny w Gdańsku oddalił wywiedzione na wspomniane orzeczenie zażalenie pozwanego.

vide: postanowienie – k.230; postanowienie wraz z uzasadnieniem – k.380-382

Pismem procesowym z dnia 24 października 2016 roku N. K. rozszerzył powództwo i wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 7.231,80 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie naliczanymi od 18 października 2016 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych, w tym

kosztów zastępstwa procesowego. Równocześnie strona powodowa podtrzymała żądanie pozwu z dnia 13 stycznia 2014 roku.

W uzasadnieniu pisma powód wskazał, że żądanie zasądzenia dalszej kwoty 7.231,80 złotych wynika z uiszczanych przez powoda pełnych opłat z tytułu podatku od nieruchomości, podatku rolnego oraz opłat z tytułu wieczystego użytkowania w latach 2014-2015 dla działki położonej w miejscowości B. w gminie M., określonej jako działka nr (...), obszaru 1.21 ha i znajdujących się na niej budynków użytkowych, objętych księgą wieczystą o numerze KW (...) wraz z urządzeniami znajdującymi się na tej nieruchomości. Dochodzona kwota stanowi 1/2 uiszczonych przez powoda należności.

vide: pismo procesowe powoda – k.392

Sąd zważył, co następuje:

W dniu 30 sierpnia 1996 roku N. K. kupił od Handlowo- (...) w O. prawo użytkowania wieczystego działki nr (...) obszaru 1.21.00 ha i prawo własności znajdujących się na tej działce budynków użytkowych, objęte księgą wieczystą KW (...) i urządzenia znajdujące się na tej nieruchomości, a nadto środki i przedmioty nietrwale związane z produkcją. Stosownie do § 4 umowy wydanie nieruchomości nabywcy nastąpić miało po podpisaniu tejże umowy i z tym dniem miały przejść na nabywcę wszelkie ciężary i korzyści związane z nabytymi prawami.

dowód: akt notarialny nr rep. A 3844/96 – k.17-18

W dniu 7 lutego 1997 roku N. K. sprzedał A. B. (1) prawo użytkowania wieczystego działki nr (...) obszaru 1.21.00 ha położonej w miejscowości B. w gminie M. wraz z własnością kompleksu budynków stanowiących odrębny przedmiot własności w 1/2 części. Zgodnie z treścią § 7A.B. oświadczył, że przyjmuje jako własne obowiązki wynikające z umowy oddaniu gruntu w użytkowanie wieczyste.

dowód: akt notarialny nr rep. (...) – k.19

N. K. na wyżej opisane wspólne z pozwanym prawo majątkowe dokonał wpłat następujących należności:

- w latach 2008-2013: 236 złotych tytułem podatku rolnego;
- w latach 2003-2013: 100.228,83 złotych tytułem podatku od nieruchomości oraz tytułem podatku rolnego w tym kwotę 43 204,40 zł tytułem należności głównej, 56 797,23 zł tytułem odsetek za zwłokę, 227,20 zł tytułem kosztów upomnienia
- w latach 2006-2013: 45.042,13 złotych tytułem użytkowania wieczystego; w tym kwotę 37.593,57 zł tytułem należności głównej, 7404,56 zł tytułem odsetek za zwłokę, 44 zł tytułem kosztów upomnienia

Zobowiązanie z tytułu podatku rolnego i od nieruchomości za wspólne prawo strony zostało określone przez organ podatkowy:

- na rok 2005 na kwotę 32,50 złotych;
- na rok 2006 na kwotę 26 złotych;
- na rok 2007 na kwotę 30 złotych;
- na rok 2008 na kwotę 38 złotych;
- na rok 2009 na kwotę 40 złotych;
- na rok 2010 na kwotę 30 złotych;

- na rok 2011 na kwotę 36 złotych;
- na rok 2012 na kwotę 45 złotych;
- na rok 2013 na kwotę 47 złotych.

Do N. K. były kierowane przez Urząd Miasta i Gminy M. upomnienia wzywające do uregulowania wspólnych z pozwanym należności z tytułu zaległego podatku rolnego i podatku od nieruchomości od wspólnego prawa. Gmina M. skierowała również w stosunku do N. K. powództwo o zapłatę z tytułu zaległości w opłatach rocznych za użytkowanie wieczyste.

Pismem z dnia 20 grudnia 1996 roku Wójt Gminy M. wypowiedział stronom dotychczasową wysokość opłaty rocznej w kwocie 402,90 złotych z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości o powierzchni 1,21 ha, położonej w Z. gm M., oznaczonej w rejestrze gruntów obr. B. nr 131 i złożył ofertę nowej wysokości opłaty rocznej w kwocie 1.833 złotych. Następnie pismem z dnia 20 grudnia 2010 roku organ administracyjny wypowiedział stronom dotychczas obowiązującą opłatę roczną w kwocie 1.833,00 złotych z tytułu użytkowania wieczystego gruntu będącego własnością Gminy M., położonego w M. przy ulicy (...), oznaczonego w ewidencji gruntów obrębem M. nr 13 o pow. 12 100 m⁽²⁾ opisanego w księdze wieczystej (...), którego współużytkownikami wieczystymi w udziale po 1/2 każdy są N. K. i A. B., jednocześnie, proponując ustalenie nowej opłaty rocznej z tytułu użytkowania gruntu w wysokości 5.808 złotych.

W latach 2014-2015 N. K. na wspólne z pozwanym mienie dokonał następujących wpłat następujących należności:

- opłata od użytkowania wieczystego za rok 2014 w wysokości 5.976 złotych;
- opłatę od użytkowania wieczystego za rok 2015 w wysokości 6.416,99 złotych;
- podatek od nieruchomości za rok 2014 w kwocie 48 złotych;
- podatek rolny za rok 2014 w kwocie 768 złotych;
- podatek od nieruchomości za rok 2015 w kwocie 600 złotych;
- podatek rolny za rok 2015 w kwocie 654,60 złotych.

A.B.nie partycypuje w pokrywaniu należności wynikających z podatku od nieruchomości, podatku rolnego oraz opłat rocznych za użytkowanie wieczyste.

dowody: zeznania powoda N. K. – k.260-261 (zapis na k. 263), 449verte (zapis na k. 451); zaświadczenia – k.13-16; decyzje – k.192-200; upomnienia – k.201-207; wypowiedzenie – k. 208; nakaz w postępowaniu upominawczym – k.209; pozew – k.210-211; wypowiedzenie – k. 212,358-361; wezwanie do zapłaty – k.213-214; wezwania do uregulowania należności – k.344-348; zaświadczenia – 393, 396; wezwanie do uiszczenia zaległości – k.394,399; dowód wpłaty – k.395,398, 401; decyzja – k.400

Pozwany wystawił na rzecz powoda w grudniu 2008 r. czek na kwotę 14 000 (...) o numerze (...), który został zrealizowany przez powoda w dniu 5 stycznia 2009 r. Powyższa kwota została zarachowana przez powoda na poczet ceny sprzedaży nieruchomości dokonanej w dniu 7 lutego 1997 r.

dowody: zeznania powoda N. K. – k.260-261 (zapis na k. 263), 449verte (zapis na k. 451);

W zakresie kwot dochodzonych pozew powód kierował do pozwanego wezwanie do zapłaty z dnia 26 czerwca 2013 roku na adres ul. (...), (...)-(…) T., z kolei przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 20 sierpnia 2013 roku powód skierował do pozwanego na ul. (...), (...)-(…) W.. Były to adresy wskazane przez pozwanego powodowi. Od 20 września

1999 roku pozwany był zameldowany w Wielkiej Brytanii. Odpis pozwu został doręczony pełnomocnikowi pozwanemu w dniu 1 grudnia 2015 roku.

dowody: wezwanie do zapłaty z dnia 27 czerwca 2013 roku – k. 5-6; wezwanie do zapłaty z dnia 27 czerwca 2013 roku – k.7-8; przedsądowe wezwanie do zapłaty – k. 9-10; przedsądowe wezwanie do zapłaty – k. 11-12; wydruk z PESEL-SAD – k.21-22; epo – k.172, zeznania powoda N. K. – k.260-261 (zapis na k. 263), 449verte (zapis na k. 451);

Przedsądowe wezwanie do zapłaty w zakresie rozszerzonego powództwa powód zawarł w piśmie z dnia 12 października 2016 roku, w którym wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 7.231,80 złotych w nieprzekraczalnym terminie do dnia 17 października 2016 roku.

dowód: wezwanie do zapłaty – k.402

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów urzędowych i prywatnych złożonych do akt, szczegółowo opisanych przy dokonywaniu ustaleń faktycznych. Dokumenty te nie budziły wątpliwości Sądu, nie były też kwestionowane przez żadną ze stron reprezentowaną przez profesjonalnych pełnomocników. Pozostałe dokumenty nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Ponadto dla ustalenia stanu faktycznego sprawy pomocnicze znaczenie miały zeznania powoda N. K., w tym znaczeniu, że jego twierdzenia w zasadzie pokrywały się z treścią materiału dowodowego o charakterze dokumentarnym, którego strona pozwana nie zdołała skutecznie zakwestionować. Z tych względów Sąd uznał te zeznania za w pełni wiarygodne.

Postanowieniem z dnia 7 czerwca 2016 roku Sąd postanowił oddalić wniosek dowodowy strony pozwanej o zwrócenie się do Urzędu Miejskiego M. o dokumenty na okoliczność braku wysyłania pozwanemu przez ten Urząd informacji o wysokości aktualnych obciążeń podatkowych oraz wysokości opłat z tytułu współużytkowania wieczystego. Okoliczność ta nie miała dla rozstrzygnięcia sprawy istotnego znaczenia. Pozwany jest bowiem zobowiązany do uiszczania należnych opłat rocznych za użytkowanie wieczyste na podstawie przepisów ustawowych i w tym zakresie nie może skutecznie zasłaniać się nieznaną im ich wysokości.

W tożsamy sposób Sąd postanowił potraktować wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach komorniczych o sygnaturach KM 1190/15 oraz KM 70/15, gdyż okoliczność prowadzenia przeciwko pozwanemu postępowania egzekucyjnego nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Prowadzone przeciwko pozwanemu postępowanie jest następstwem wydania wyroku zaocznego, którego rygor natychmiastowej wykonalności nie został zawieszony w oparciu o treść art. 346 k.p.c.

Wzmiankowanym wyżej postanowieniem Sąd oddalił również wniosek o dopuszczenie dowodów z czeków na okoliczności wskazane w punkcie 6.1.1. i 6.1.2. zawartych w sprzeciwie od wyroku zaocznego. Do pisma tego pozwany, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, nie załączył bowiem tych dokumentów, mimo podniesienia określonych co do nich twierdzeń. Dopiero w piśmie z dnia 19 kwietnia 2016 roku zostały przedstawione nieczytelne kopie dowodu pisemnego, które zgodnie z twierdzeniami strony pozwanej, miała stanowić kopię czeku. Takie postępowanie należy uznać za spóźnione w myśl art. 344 § 2 k.p.c. Nadto okoliczności te nie miały w niniejszej sprawie zasadniczego znaczenia. Mianowicie powód nie kwestionował okoliczności, że pozwany wystawił wspomniany czek, jednak kwota z niego wynikająca była przeznaczona na spłatę ceny za nabycie przedmiotowego prawa użytkowania wieczystego i związanego z nim prawa własności budynków i urządzeń.

Postanowieniem z dnia 10 stycznia 2017 roku Sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanego wskutek jego nieusprawiedliwionego stawiennictwa na rozprawie, jak również pominął dowód z przesłuchania świadka A. B. (1), jako zmierzający do przedłużenia postępowania. Dowód z przesłuchania strony postępowania ma charakter subsydiarny (posiłkowy), gdyż w myśl art. 299 k.p.c. jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, sąd dla wyjaśnienia tych faktów może dopuścić

dowód z przesłuchania stron. Wobec przyczyn natury faktycznej (nieusprawiedliwione niestawiennictwo) Sąd pominął zatem dowód z przesłuchania pozwanego jako dowód nieobowiązkowy. Z kolei dowód z zeznań świadka A. B. (1) został pominięty z uwagi na niestawiennictwo świadka. Co więcej wniosek w tym względzie został przedstawiony przez stronę pozwaną, która w związku z tym była zobowiązana do wskazania miejsca zamieszkania świadka celem wezwania na rozprawę. A. B. (1) konsekwentnie nie stawiała się na posiedzenia sądowe. Wskazać należy, iż na rozprawie w dniu 18 października 2016 r. wzywając świadka na rozprawę Sąd oznaczył termin rozprawy na którym miał być przeprowadzony dowód z przesłuchania świadka wskazując, iż po jego upływie dowód ten zostanie pominięty zgodnie z dyspozycją art. 242 k. p. c.

Mając na uwadze ustalony powyżej stan faktyczny Sąd uznał powództwo za uzasadnione w przeważającej części, w tym także w zakresie rozszerzonego powództwa.

Podstawa prawna roszczeń powoda jest oparta o rozliczenia regresowe w ramach istniejących pomiędzy stronami zobowiązań solidarnych. Roszczenie regresowe jest związane ze stosunkiem wewnętrznym łączącym dłużników. Równocześnie strony w istocie nie pozostawały w sporze co do faktu uiszczania przez N. K. dochodzonych pozewem należności.

Stosownie do treści art. 369 k.c. zobowiązanie jest solidarne, jeżeli to wynika z ustawy lub czynności prawnej.

W zakresie należności uiszczanych przez powoda za podatek rolny cywilna solidarność zobowiązania stron w tym względzie wynika wprost z art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tj. Dz.U.2016, poz.617 ze zm.). W myśl tej regulacji prawnej jeżeli grunty, o których mowa w art. 1, stanowią współwłasność lub znajdują się w posiadaniu dwóch lub więcej podmiotów, to stanowią odrębny przedmiot opodatkowania podatkiem rolnym, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach (posiadaczach). Także w odniesieniu do podatku od nieruchomości ustawodawca podatkowy wykorzystuje instytucję solidarności, uregulowaną przepisami Kodeksu cywilnego, tym samym statuując podstawę solidarności pomiędzy współużytkownikami wieczystymi. Zgodnie bowiem z treścią art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tj. Dz.U. 2016, poz. 716 ze zm.) jeżeli nieruchomość lub obiekt budowlany stanowi współwłasność lub znajduje się w posiadaniu dwóch lub więcej podmiotów, to stanowi odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy od nieruchomości lub obiektu budowlanego ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach lub posiadaczach. Wprawdzie przywołane regulacje odnoszą się do współwłaścicieli, to znajdują one również zastosowanie do współużytkowników wieczystych na zasadzie analogii wynikającej ze zbliżonego charakteru tych praw.

Z kolei istnienia pomiędzy powodem i pozwanym solidarności w zakresie opłat za użytkowanie wieczyste należy upatrywać w treści art. 370 k.c., który stanowi, że jeżeli kilka osób zaciągnęło zobowiązanie dotyczące ich wspólnego mienia, są one zobowiązane solidarnie, chyba że umówiono się inaczej. Niewątpliwie przysługujące stronom prawo użytkowania wieczystego przedmiotowego gruntu należy uznać za mienie w rozumieniu art. 44 k.c., to jest inne niż własność prawo majątkowe. Równocześnie A.B. w § 7 umowy sprzedaży 1/2 prawa użytkowania wieczystego oświadczył wprost, że przyjmuje jako własne obowiązki wynikające z umowy oddania gruntu w użytkowanie wieczyste. Także powód w umowie sprzedaży z dnia 30 sierpnia 1996 roku przejął wszelkie ciężary związane z nabytymi prawami, a zatem również obowiązek uiszczania opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste, czego z resztą nie kwestionował. Tym samym należy dojść do konstatacji, że powód i pozwany w ramach przysługującego im po 1/2 części prawa użytkowania wieczystego występują wspólnie po stronie dłużników w zakresie uiszczania opłaty od użytkowania wieczystego, do czego obaj się zobowiązali. Jednocześnie pomiędzy zobowiązaniem stron do płacenia opłat za użytkowanie wieczyste a samym przysługującym im użytkowaniem wieczystym istnieje oczywisty związek o charakterze gospodarczym i ekonomicznym (zobowiązanie do pokrycia wydatków), a także prawnym (zobowiązanie związane z nabyciem i posiadaniem prawa oraz jego użytkowaniem). Co istotne również strony mogły wyłączyć łączącą je odpowiedzialność solidarną za zaciągnięte zobowiązanie dotyczące ich wspólnego mienia (użytkowania wieczystego), czego jednak nie uczyniły.

Niemniej jednak źródła wspomnianej w art. 370 k.c. solidarności w zakresie zobowiązania do wspólnego mienia stron można również upatrywać także w ustawie. Bесpornie bowiem wieczysty użytkownik jest zobowiązany do ponoszenia przez czas trwania swego prawa opłaty rocznej, o której mowa w art. 238 k.c. oraz art. 71 i n. ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz. U. 2016, poz. 2147 ze zm.; dalej określana jako u.g.n.). Opłata roczna obciąża podmiot wpisany do księgi wieczystej jako użytkownik wieczysty, niezależnie od tego, czy korzysta on z gruntu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2008 r., I CSK 244/08). Wysokość opłat rocznych wyznaczana jest stawką procentową odnoszoną do wartości nieruchomości (art. 72 ust. 1 u.g.n.), a wysokość stawek procentowych uzależniona od określonego w umowie celu, na jaki nieruchomość została oddana (art. 72 ust. 3 u.g.n.).

Obowiązek płacenia rocznej opłaty obciąża każdego użytkownika wieczystego bez względu na to, czy prawo użytkowania wieczystego nabył bezpośrednio od Skarbu Państwa lub gminy, czy też od osoby, której prawo to już przysługiwało. Opłata roczna jest immanentnie związana z prawem użytkowania wieczystego i nabywca tego prawa w drodze kontraktu nie może się zasłaniać brakiem wiedzy zarówno co do istnienia samego obciążenia prawa opłatą roczną, jak i jej wysokości. Odnosi się to także do podwyższonej opłaty rocznej w wyniku aktualizacji, przewidzianej art. 77 ust. 1 u.g.n. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 grudnia 1999 roku, II CKN 639/98). Bez znaczenia dla sprawy pozostają więc zarzuty podnoszone przez stronę pozwaną, iż pozwany nie był zobowiązany do uiszczenia opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntu albowiem nie otrzymał on od Gminy decyzji o wymiarze opłaty. Również podnoszone przez pozwanego zarzuty, iż powód nie wykazał aby składał odwołanie od wymiaru opłaty pozostaje bez znaczenia dla sprawy. Roszczenie regresowe powoda nie jest bowiem uzależnione od uprzedniego wyczerpania drogi odwoławczej. Pozwany na którym spoczywał ustawowy obowiązek uiszczenia opłat zarówno z tytułu podatku rolnego, od nieruchomości czy też opłaty za wieczyste użytkowanie gruntu posiadał legitymacje do samodzielnego zszarżania decyzji podatkowych czy aktualizujących opłaty z tytułu wieczystego użytkowania gruntu.

W konsekwencji należy dojść do wniosku, że obowiązek uiszczenia opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste wynika z przepisów prawa materialnego, zatem zobowiązanie w tym przedmiocie powstaje z mocy prawa. Użytkowanie wieczyste jest prawem rzeczowym pośrednim między prawem własności a prawami rzeczowymi ograniczonymi, do którego stosuje się w drodze analogii odpowiednie przepisy o własności w materii nieuregulowanej w przepisach o użytkowaniu wieczystym, w szczególności o wykonywaniu, ochronie, nabyciu w drodze zasiedzenia - ale tylko - biegnącemu przeciwko poprzedniemu wieczystemu użytkownikowi, a więc tylko wtedy, gdy użytkowanie wieczyste zostało już ustanowione (por. uchwałę składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 1975 r. - zasada prawna, III CZP 63/75). W związku z tym, że ustawa nie reguluje wprost obowiązków obciążających współużytkowników wieczystych, uprawnione w tym względzie jest zastosowanie regulacji dotyczących współwłasności, to jest art. 195 k.c. i n. I tak, w myśl art. 207 k.c., pożytki i inne przychody z rzeczy wspólnej przypadają współwłaścicielom w stosunku do wielkości udziałów; w takim samym stosunku współwłaściciele ponoszą wydatki i ciężary związane z rzeczą wspólną. W ramach wspomnianych wydatków i ciężarów związanych z prawem użytkowania wieczystego z pewnością można uznać opłatę roczną od jego użytkowania, który jest ustawowym obowiązkiem użytkowników wieczystych.

W ocenie Sądu wynikające z ustaw zobowiązanie do uiszczenia opłaty rocznej powstaje z mocy prawa i należy je traktować jako zobowiązanie zaciągnięte przez obu użytkowników wieczystych, za które – w myśl art. 370 k.c. – ponoszą odpowiedzialność solidarną. Słusznie zatem organ administracji publicznej (Burmistrz Miasta i Gminy M.) w piśmie z dnia 14 marca 2016 roku (k.258) podnosił, że skoro odpowiedzialność współużytkowników wieczystych z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste jest odpowiedzialnością solidarną, to jest on władny jako wierzyciel żądać na podstawie art. 366 § 1 k.c. całości świadczenia od A. B. i N. K. łącznie lub też jednego z nich – w tej sprawie N. K.. Jednakowoż powodowi w tej mierze, wskutek spełnienia żądanego świadczenia, przysługuje prawo podmiotowe w postaci roszczenia regresowego wobec pozwanego (art. 376 k.c.).

W związku z powyższym nietrafne jest stanowisko strony pozwanej, że organ administracyjny mógł żądać od powoda zapłaty jedynie połowy opłaty rocznej. Tak forsowane ograniczenie, dokonane proporcjonalnie do udziału w prawie użytkowania wieczystego, nie znajduje podstawy prawnej. Podkreślenia wymaga, że nie można jej w szczególności poszukiwać w treści art. 207 k.c., który wprawdzie stanowi, że współwłaściciele ponoszą odpowiedzialność za ciężary i

wydatki, związane z rzeczą wspólną w stosunku do wielkości udziałów, jednakże reguluje wyłącznie stosunki pomiędzy współwłaścicielami, a nie współwłaścicielami a osobami trzecimi. Zasada rozkładu ciężarów według wielkości udziałów wyrażona w powołanym przepisie odnosi się do stosunków między współwłaścicielami, natomiast wobec osób trzecich za zobowiązania odpowiadają ci współwłaściciele, którzy je zaciągnęli, a jeśli zaciągnęli je wspólnie, to odpowiadają solidarnie, zgodnie z art. 370 k.c.

W niniejszym procesie spór dotyczył również kwestii przedawnienia roszczenia regresowego przysługującego powodowi. W tej mierze obie strony broniły odmiennych interpretacji. Mianowicie powód przedstawiał argumentację, że roszczenie to przedawnia się na zasadach ogólnych, a więc w terminie 10 lat, i to nawet w sytuacji, gdy spełnione uprzednio świadczenia miały charakter okresowy. Z kolei pozwany wskazywał, że skoro opłata roczna ma charakter powtarzalny, okresowy, to także roszczenie regresowe winno mieć taki charakter. W ocenie Sądu na uwzględnienie zasługuje stanowisko powoda. Świadczenia z tytułu regresu odnoszą się bowiem nie do zobowiązania pierwotnego, ale do faktu spełnienia przez jednego z dłużników solidarnych świadczenia. W tej mierze zobowiązanie względem wspólnego wierzyciela wygasa do wysokości spełnionego zobowiązania, a pomiędzy dłużnikami aktualizuje się ewentualna możliwość wzajemnych rozliczeń. Jest to zatem w pewnym sensie samodzielne zobowiązanie łączące dłużników. Przemawia za tym również to, że bieg przedawnienia roszczenia regresowego rozpoczyna się zazwyczaj z chwilą, gdy dłużnik żądający regresu mógł wezwać zobowiązanego do zaspokojenia roszczenia regresowego (art. 455 k.c.), co może nastąpić nie wcześniej niż po chwili spełnienia świadczenia przez dłużnika żądającego regresu. Przedawnienie to jest niezależne od terminu przedawnienia roszczenia wierzyciela wobec dłużników. W konsekwencji przedawnienie roszczenia regresowego następuje stosownie do art. 118 k.c., a więc w terminie 10-letnim, a gdy jest związane z działalnością gospodarczą dłużnika uprawnionego do regresu - w terminie 3-letnim (tak też Grzegorz Karaszewski [w:] Kodeks cywilny. Komentarz. Wydanie II, Jerzy Ciszewski, LexisNexis 2014, a także Marek Sychowicz [w:] Kodeks cywilny. Komentarz. Księga trzecia. Zobowiązania, Jacek Gudowski, LexisNexis 2013).

Końcowo należy wskazać, że podstawą do ustalenia zakresu świadczeń regresowych jest art. 376 k.c., który przewiduje, iż pierwszeństwo w regulacji tego roszczenia ma umowa między współdłużnikami, a w jej braku - istniejący między nimi stosunek prawny (stosunek wewnętrzny), z którym związane jest zobowiązanie solidarne (np. wspólność mienia). Dopiero wówczas, gdy nie ma między dłużnikami solidarnymi takiego stosunku prawnego, o zakresie roszczeń regresowych rozstrzyga art. 376 k.c., postanawiając, że każdy z dłużników jest zobowiązany do zwrotu świadczenia w częściach równych. W tej mierze nie budziła wątpliwości wysokość dochodzonego przez powoda świadczenia. Z racji przysługującej stronom wspólności użytkownika wieczystego po połowie, winni one w tym samym zakresie ponosić związane z nią ciężary.

Z tej też przyczyny Sąd na podstawie wyżej wskazanych regulacji prawnych a także w oparciu o treść art. 347 k. p. c. orzekł w punkcie I wyroku o utrzymaniu w mocy wyroku zaocznego z dnia 30 września 2014 roku, w części to jest do kwoty 49 971,76 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 25.07.2013 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 22 521,06 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 25 lipca 2013 r.

Kwota 49 971,76 zł tytułem zwrotu należności zapłaconych z tytułu podatku od nieruchomości i podatku rolnego została obliczona w oparciu o zaświadczenie Burmistrza Miasta i Gminy M. z dnia 7.06.2013 r. (k. 14) i obejmuje 1/2 należności uiszczonych przez powoda od dnia 15.11.2004 r. do dnia 21.03.2013 r. wraz z odsetkami i kosztami upomnienia.

I tak:

- tytułem należności głównej zasądzono kwotę 21 469 zł (43204,40zł – 266,40 zł –tytułem wpłat dokonanych w roku 2003 r. uwagi na 10-letni okres przedawnienia/2)

- tytułem odsetek 28397,96 zł (56797,23 – 37,3 zł tytułem wpłat dokonanych w roku 2003 r. uwagi na 10-letni okres przedawnienia/2)

- tytułem kosztów upomnienia 104,80 zł(227,20 – 17,60 zł tytułem wpłat dokonanych w roku 2003 r. uwagi na 10-letni okres przedawnienia/2).

Kwota 22 521, 96 zł tytułem zwrotu należności zapłaconych z tytułu opłat za wieczyste użytkowanie gruntów została obliczona w oparciu o zaświadczenie Burmistrza Miasta i Gminy M. z dnia 7.06.2013 r. (k. 15) i obejmuje 1/2 należności uiszczonych przez powoda od dnia 30.10.2006 r. do dnia 29.05.2013 r. wraz z odsetkami i kosztami upomnienia. Wcześniejsze wpłaty objęte zostały 10 –letnim okresem przedawnienia.

I tak:

- tytułem należności głównej zasądzono kwotę 18796,78 zł (37593,57 zł/2)

- tytułem odsetek 3702,28 zł (7404,56/2)

- tytułem kosztów upomnienia 22 zł(44/2).

W zakresie odsetek podstawę orzeczenia stanowi art. 481 k.c. Odnośnie kosztów procesu Sąd utrzymał wyrok zaoczny w mocy co do kwoty 6835,20 zł. Powyższą kwotę Sąd zasądził na podstawie art. 98 k. p. c. w związku z art. 100 k. p. c. a także art. 348 k. p. c. biorąc pod uwagę, iż powód wygrał sprawę rozstrzygniętą wyrokiem zaocznym w 89 %. Sad uznał, iż niestawiennictwo pozwanego na rozprawę było niezawinione. Na koszty procesu złożyły się uiszczona przez powoda opłata sądowa w wysokości 4.063 złotych i koszty zastępstwa procesowego. Ustalając wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powoda na kwotę 3.600 złotych Sąd miał na uwadze wartość przedmiotu sporu zgodnie z treścią § 6 punkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tj. Dz. U. z 2013, poz. 490 ze zm.). Nadto Sąd przyznał od pozwanego na rzecz powoda zwrot uiszczonej opłaty od pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych. Powyższe kwoty zostały pomniejszone o 11 %.

W pozostałej części Sąd wyrok zaoczny uchylił i powództwo oddalił uznając pozostałe kwoty dochodzone pozwem za przedawnione bądź nie mające oparcia w dokumentach (zaświadczeniach Gminy oraz dowodach wpłat) przedłożonych przez stronę powodową.

Uzasadnione zarówno co do zasady, jak i wysokości okazało się również roszczenie powoda zawarte w piśmie procesowym z dnia 24 października 2016 roku. Powód swe roszczenie udowodnił stosownymi dokumentami, a nadto podstawa prawna jest trafna i tożsama z wyżej opisaną. W tej mierze zarzutów nie wnosił także pozwany. W związku z tym Sąd, mając na względzie wyżej omówione już normy prawne, w punkcie II wyroku zasądził na rzecz powoda N. K. od pozwanego A. B. kwotę 7.231,80 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 27 października 2016 roku do dnia zapłaty.

Odnośnie do odsetek za opóźnienie Sąd miał na względzie treści art. 455 k.c. w związku z art. 481 k.c. Roszczenie regresowe ma bowiem charakter zobowiązania bezterminowego, które przekształca się w zobowiązanie wymagalne dopiero po wezwaniu zobowiązanego do zaspokojenia roszczenia regresowego. Powód wezwał pozwanego do zapłaty wyżej opisanych należności pismem z dnia 12 października 2016 r, wyznaczając mu termin do zapłaty należności na dzień. 17 października 2016 r. Zdaniem Sądu tak zakreślony termin do spełnienia świadczenia jest zbyt krótki. Powód nie wykazał, aby pozwany przed tym terminem mógł chociażby otrzymać przedmiotowe wezwanie. W związku z powyższym Sąd odsetki zasądził od dnia 27 października 2016 r. biorąc pod uwagę, iż pod uwagę obrót pocztowych oraz fakt, iż pozwany zamieszkuje zagranicą.

Mając powyższe na uwadze w punkcie IV wyroku Sąd w zakresie odsetek za okres od 17.10.2016 r. do 26.10.2016 r. powództwo oddalił.

W punkcie V wyroku Sąd orzekł o kosztach procesu w zakresie rozszerzonego powództwa, mając na względzie zasadę odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w art. 98 k.p.c. Skoro powód rozszerzył żądanie o kwotę 7.231,80

złotych, to podlegało ono opłacie stanowiącej 5% tejże zaokrąglonej kwoty (5% pomnożone przez 7.232 złotych). W konsekwencji opłata w zaokrągleniu wyniosła 362 złotych i została przez powoda uiszczona. W związku z tym Sąd w punkcie III wyroku zasądził od pozwanego A. B. na rzecz powoda N. K. 362 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.